

רשומות

ספר החוקים

13 באוגוסט 1993

1431

כ"ו באב התשנ"ג

עמוד

170	חוק המפלגות (תיקון מס' 4), התשנ"ג-1993
	תיקון עקיף:
	פקודת מס הכנסה - מס' 94
174	חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג-1993
178	חוק הסדרים במגזר החקלאי המשפחתי, התשנ"ג-1993
182	חוק לעידוד המגזר העסקי (קליסת ציבדים) (הוראת שעה) (תיקון מס' 3), התשנ"ג-1993

חוק המפלגות (תיקון מס' 4), התשנ"ג – 1993*

<p>1. לפני סעיף 1 לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992 (להלן - החוק העיקרי)¹, תבוא הבחינה:</p> <p>"פרק א': הוראות בדבר רישום מפלגה, מוסדותיה ותקנונה"</p>	<p>הוספת בחירה לפרק א'</p>
<p>2. אחרי סעיף 28 לחוק העיקרי יבוא:</p> <p>"פרק ב': מימון בחירות מוקדמות</p>	<p>הוספת פרק ב'</p>
<p>28א. בפרק זה -</p> <p>"מועמד" - מי שעומד לבחירה לתפקיד של יושב-ראש המפלגה או מועמד מטעם המפלגה לאחד מאלה: ראש הממשלה, שר, חבר-הכנסת, ראש רשות מקומית, או חבר מועצת רשות מקומית;</p> <p>"רשות מקומית" - כמשמעותה בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975²;</p> <p>"תרומה" - בכסף או בשווה כסף, במישרין או בעקיפין, בארץ או בחוץ לארץ, במוזמנים או בהתחייבות מכל סוג, אך למעט פעילות אישית בהתנדבות, והכל במסגרת מימון מערכת בחירות של מועמד.</p>	<p>הגדרות</p>
<p>28ב. ההגבלות שבפרק זה יחולו בתשעת החודשים שלפני יום הבחירות (להלן - תקופת הבחירות).</p>	<p>תקיפת הבחירות</p>
<p>28ג. מפלגה תודיע לרשם על מועד בחירות שפרק זה דן בהן.</p>	<p>הודעה לרשם</p>
<p>28ד. מועמד לא יקבל תרומה מתאגיד בארץ או בחוץ לארץ; לענין זה, "תאגיד" - לרבות שותפות רשומה; הוראה זו לא תחול על סיוע שמינישה מפלגה לכל המועמדים שהם חבריה המתמודדים באותה מערכת בחירות.</p>	<p>איסור תרומות מתאגיד</p>
<p>28ה. (א) מועמד לא יקבל תרומה מקטין או תרומה שניתנה בעילום שם; תרומה שניתנה ממי שזהותו ומענו לא נבדקו ולא אומתו בידי המועמד או מטעמו - כמות תרומה שניתנה בעילום שם.</p> <p>(ב) מועמד לא יקבל מתורם ותורם לא יתן למועמד תרומה בשכריו כסף או במעות העולה על 100 ש"ח.</p>	<p>הגבלת תרומות</p>
<p>28ו. (א) מועמד לא יקבל מתורם במערכת בחירות מסוימת, ותורם לא יתן למועמד באותה מערכת בחירות, תרומה ששוויה עולה על 5,000 ש"ח, או תרומות שצירופן עולה על סכום זה; לענין זה יראו תרומות של התורם ושל בני משפחתו או של מי שתלויים בו מבחינה כלכלית - כתרומה אחת; לענין זה, "בן משפחה" - בן זוג, וכן ילד, אח, או הורה, ובן זוגם של כל אחד מאלה.</p> <p>(ב) בבחירות שבהן עומד לבחירה מועמד לתפקיד של ראש הממשלה או של יושב-ראש המפלגה, ושוכאים להשתתף בהן כלל חברי המפלגה, יהיה הסכום לענין סעיף זה פי ארבעה מהסכום הנקוב בסעיף קטן (א).</p>	<p>הגבלת תרומה מאדם למועמד</p>

¹ נתקבל בכנסת ביום ט"ו באב התשנ"ג (3 באוגוסט 1993); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעת חוק (2131) מיום י"א באדר ב' התשנ"ב (10 במרץ 1993), עמ' 368.

² פ"ח התשנ"ב, עמ' 190.

³ פ"ח התשל"ה, עמ' 221.

<p>128. לא יתן אדם למועמדים שונים באותה מערכת בחירות תרומות שצירופן עולה על פי שלושה מהשווי האמור בסעיף 128.</p>	<p>הגבלה כוללת על תרומות</p>
<p>228. (א) מועמד לא יקבל במערכת בחירות אחת תרומות בשווי כולל העולה על 150,000 ש"ח, ולא יוציא מועמד, באותה מערכת בחירות, למימון מערכת הבחירות שלו, סכום העולה על הסכום האמור; קבע המוסד לביקורת של המפלגה כי להערכתו יעלה מספר בעלי זכות הבחירה על 150,000, רשאי הוא להעלות את הסכום האמור עד 300,000 ש"ח.</p>	<p>הגבלה כוללת של הכנסה והוצאה</p>
<p>(ב) בבחירות שבהן עומד לבחירה מועמד לתפקיד של ראש הממשלה או של יושב ראש המפלגה, ושוכאים להשתתף בהן כלל חברי המפלגה, יהיה הסכום לענין סעיף זה מיליון ש"ח.</p>	
<p>(ג) לענין פרק זה, "הוצאה למימון מערכת בחירות" - בכסף או בשווה כסף, כמישרין או בעקיפין, בארץ או בחוץ-לארץ, במומנים או בהתחייבות מכל סוג.</p>	
<p>228. מפלגה רשאית לקבוע בתקנון או בהחלטת המוסד המוסמך לכך, ובגבולות האמורים בסעיף 228, סכומים מרביים שונים למערכות בחירות שונות, ורשאית היא לקבוע כאמור סכומים מרביים נמוכים יותר מהסכומים הקבועים בסעיף האמור, וכן אמות מידה לקביעת הסכומים בשים לב לאופי התפקיד ולהיקף בעלי הזכות לבחור; לא נקבעו סכומים מרביים כאמור, יבואו במקום הסכומים האמורים בסעיף 228 - מחציתם.</p>	<p>הגבלה כוללת על-פי החלטת המפלגה</p>
<p>228. הוצאה שהוציא מועמד למימון מערכת הבחירות שלו בתקופת הבחירות תיחשב כחלק מההוצאה הכוללת לענין סעיפים 228 ו-228ט, אף אם נעשתה לפני תקופת הבחירות.</p>	<p>הוצאה מוקדמת</p>
<p>228. תמורה חומרית שמקבל מועמד לצורך פעילותו השוטפת, אף אם נעשה בה שימוש במערכת הבחירות, לא יראו אותה כתרומה או כהוצאה לענין סעיפים 128 עד 228ט, ככל שהיקפה אינו עולה על זה שהיה לפני תקופת הבחירות; "תמורה חומרית" - העמדת רכב או הוצאות לרכב, משרד או שירותי משרד.</p>	<p>תמורה חומרית</p>
<p>228. תרומה שניתנה לאדם או לחבר בני-אדם, בין מואגר ובין שאינו מואגר, שהמוסד לביקורת של המפלגה קבע כי פעולותיו מכוונות בעיקרן להביא לבחירתו של מועמד, רואים אותה כתרומה שניתנה למועמד, והוצאה שהוצאה על-ידי אדם או חבר בני-אדם כאמור למימון מערכת הבחירות של מועמד, רואים אותה כהוצאה שהוצאה על-ידי המועמד לאותה מטרה.</p>	<p>תרומה לחבר בני-אדם והוצאה על-ידי</p>
<p>228. תרומות מקיבוץ או מאגודה חקלאית הכאות במקום תרומות אישיות של חבריהם, או כסף או שווה-כסף שניתן למועמד מקיבוץ או מאגודה חקלאית שהוא חבר בהם, והכל אם לדעת המוסד לביקורת של המפלגה הן בסכום סביר בנסיבות הענין, לא ייחשבו כתרומות מתאגיד לענין סעיף 228; לענין זה -</p>	<p>תרומה מקיבוץ או מאגודה חקלאית</p>
<p>"קיבוץ" - לרבות מושב שיתופי וכל אגודה שיתופית להתיישבות שהכנסותיה אינן מחולקות בעיקרן לחבריה;</p>	
<p>"אגודה חקלאית" - אגודה שיתופית חקלאית אחרת שחבריה אישית הסמיכוה לתרום למועמד.</p>	
<p>228. התעורר ספק אם תרומה שניתנה למועמד או הוצאה שהוא הוציא הן למימון מערכת הבחירות, רשאי המוסד לביקורת של מפלגה, מיזמתו או על-פי פניה, להכריע בענין.</p>	<p>סמכות המוסד לביקורת</p>

הצמדה	<p>28טו. הסכומים הנקובים בפרק זה יעודכנו בינואר וביוולי של כל שנה על-פי השינויים במדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה; הרשם יפרסם ברשומות הודעה על הסכומים על-פי סעיף זה.</p>
הגבלה למערכת בחירות אחת	<p>28טז. הסכומים שבפרק זה יחולו לענין מערכת בחירות אחת; ואולם בבחירות חוזרות לאותו תפקיד או משרה, רשאי המועמד לקבל תרומות ולהוציא סכום נוסף למימון אותה מערכת בחירות, בשיעור שלא יעלה על 25% מהסכום המקורי.</p>
חוזרת תרומות	<p>28יז. (א) נתקבלה תרומה בניגוד להוראות חוק זה או בסכום העולה על הסכום המרבי המותר על-פיו, או שלא בתקופת הבחירות, יחזיר המועמד לתורם, מיד משנדע לו על כך, את התרומה או את חלקה שהוא מעל למותר.</p> <p>(ב) נתקבלה תרומה בעילום שם, יעבירה המועמד, מיד משנדע לו על כך, לאוצר המדינה.</p>
שימוש ביתרה	<p>(ג) נתקבלה תרומה המעלה את הסך הכולל של התרומות מעל לסכום המרבי המותר לפי פרק זה, יחזיר המועמד את הסכום העודף, מיד משנדע לו על כך ולא יאוחר מתום עשרה שבועות לאחר יום הבחירות, למי שנתנו, ואם לא ניתן לקבוע ממי ניתנה התרומה - יעביר את הסכום האמור לאוצר המדינה.</p> <p>28יח. (א) לא הוציא מועמד את מלוא הסכום המותר על פי פרק זה עד תום תקופת הבחירות, וגשאה בידו יתרה, רשאי הוא להמשיך ולהחזיק בה ולהשתמש בה למימון מערכת הבחירות הבאה לאותו תפקיד או משרה, או למערכת בחירות אחרת המתקיימת תוך שנתיים, לפי המאוחר, והכל בכפוף להגבלות החלות על מערכת הבחירות המאוחרת; לענין זה, "יתרה" - סכומים שמקורם בתרומות.</p> <p>(ב) לא נעשה ביתרה שימוש כאמור, יחזיר המועמד את היתרה לתורמים או יעבירה לאוצר המדינה מיד עם תום התקופה האמורה בסעיף קטן (א).</p>
ניהול חשבונות	<p>28יט. (א) תרומות שקיבל מועמד, או הוצאות שהוציא למערכת הבחירות, ינוהלו לפי ההוראות הבאות:</p>
	<p>(1) כספים יוחזקו בחשבון בנק גפרדי;</p> <p>(2) תנוהל מערכת חשבונות לפי הנחיות הרשם וירשמו בה את ההכנסות וההוצאות, לפי אותן הנחיות; ורשאי הרשם לקבוע בהנחיותיו הוראות שונות לפי סכומי ההוצאות;</p> <p>(3) הרשם רשאי, מיוזמתו או לפי בקשה, להוציא הנחיות מיוחדות ככל שיהיה דרוש בנסיבות הענין.</p> <p>(ב) המועמד וכן מי שהוסמך מטעמו לנהל את מערכת החשבונות, יהא אחראי לביצוע הוראות סעיף זה.</p> <p>(ג) מערכת החשבונות וחשבונות הבנק יעמדו לביקורת של המוסד לביקורת של המפלגה.</p>
פירסום מוקדם	<p>28כ. מועמד ימסור למוסד לביקורת של המפלגה סמוך לפני הבחירות, במועד שקבעה המפלגה, את רשימת התורמים שתרומת כל אחד מהם עד למועד האמור עלתה על חמישית מהסכום המרבי הנקוב בסעיף 28ו; המוסד לביקורת רשאי לפרסם את הרשימה לפני הבחירות, בדרך שיקבע; המוסד לביקורת יגיש את הרשימה למבקר המדינה על פי דרישתו, אם עלה חשד למעשה פלילי.</p>

<p>28כא. (א) מועמד ימסור למוסד לביקורת של המפלגה במועד שקבעה המפלגה, אך לא יאוחר מעשרה שבועות לאחר יום הבחירות, דוח על תרומות שקיבל והוצאות שהוציא למימון מערכת הבחירות.</p>	<p>דוח של המועמד</p>
<p>(ב) יחד עם הדוח האמור בסעיף קטן (א) ימסור המועמד רשימה של כל התורמים ובה פרטים מזהים של כל תורם; המוסד לביקורת רשאי לפרסם את הרשימה, בדרך שיקבע.</p>	
<p>28כב. המועמד יצרף לדוח ולרשימות האמורים בסעיפים 28כא ו-28כב תצהיר המאמת את נכונות האמור בהם ושלמותו.</p>	<p>תצהיר</p>
<p>28כג. הרשם יוציא הנחיות לענין ביצוע סעיפים 28כא ו-28כב.</p>	<p>הנחיות הרשם</p>
<p>28כד. המוסד לביקורת של המפלגה יגיש למפלגה בתום כל מערכת בחירות, במועד שקבע הרשם, דוח ובו מימצאים ומסקנות על מילוי ההוראות של חוק זה ושל תקנון המפלגה על-ידי המועמדים; המפלגה תעביר את הדוח לרשם ותפרסמו בדרך שקבע הרשם.</p>	<p>דוח המוסד לביקורת</p>
<p>28כה. (א) קבע הגוף המוסמך לכך במפלגה, ובאין גוף כזה - המוסד לביקורת, כי מועמד לא קיים הוראה מהוראות פרק זה, רשאי הוא, בין היתר, לפסול את מועמדו, ואם נבחר לתפקיד במפלגה, רשאי הוא לבטל את הבחירה; כן רשאי הוא לפסול מלהציג מועמדו לאותו תפקיד או לכל תפקיד אחר מטעם המפלגה, לתקופה שיקבע.</p>	<p>פסילת מועמד</p>
<p>(ב) הוראת סעיף קטן (א) באה להוסיף על כל דין או על כל הוראה שנקבעה בתקנון המפלגה, ולא לגרוע מהם.</p>	
<p>28כו. (א) מי שעשה אחת מאלה:</p>	<p>עונשין</p>
<p>(1) קיבל תרומה בניגוד להוראות פרק זה, או שלא החזיר תרומה כאמור בסעיף 28ז' או לא העביר אותה לאוצר המדינה, כאמור באותו סעיף;</p>	
<p>(2) הוציא סכום העולה על המותר לפי הוראות פרק זה;</p>	
<p>(3) נתן תרומה בניגוד להוראות פרק זה,</p>	
<p>דינו - קנס פי ארבעה מהסכום העולה על המותר, או 10,000 ש"ח, לפי הגבוה שביניהם.</p>	
<p>(ב) לענין סעיף קטן (א) אין רואים כסכום מרבי סכום שנקבע בידי מפלגה על-פי סעיף 28ט.</p>	
<p>(ג) לא מילאה מפלגה אחר הוראות סעיפים 28ג, 28ז או 28כד, דינה - קנס 250,000 ש"ח.</p>	
<p>(ד) לא מילא מועמד הוראה מהוראות סעיפים 28ז עד 28כא, דינו - קנס 250,000 ש"ח.</p>	
<p>28כז. נעשה מעשה או מחדל בידי מי שהוסמך לכך על-ידי מועמד, שאילו נעשה על-ידי המועמד היה עבירה על-פי פרק זה, רואים אותו וכן את המועמד אחראים למעשה או למחדל, אלא אם כן הוכיחו שניים אלה:</p>	<p>סייג לאחירות</p>
<p>(1) שהמעשה או המחדל נעשו שלא בדיעתם;</p>	

(2) שהם נקטו בכל האמצעים הסבירים כדי למנוע את המעשה או המחלל.

שמירת דינים 28כט. אין בהוראות פרק זה כדי לפגוע באיסור לפי כל חוק אחר.

3. אחרי סעיף 28כט לחוק העיקרי יבוא:

"פרק ג' הוראות שונות"

4. לפני סעיף 29 לחוק העיקרי יבוא:

28כט. מסמכים שנמסרו לרשם לפי הוראות חוק זה יהיו מתווים לעיון הציבור."

5. בסעיף 33 לחוק העיקרי, במקום "ובדבר אגרות שיש לשלם בעד פעולות הרשם" יבוא: "בדבר סדרי העיון במסמכים שנמסרו לרשם ובדבר אגרות שיש לשלם לכיסוי היציאת העיון במסמכים כאמור או בעד פעולות אחרות של הרשם".

6. בסעיף 9 לפקודת מס הכנסה³, בסופו יבוא:

יתרונה למועמד (26) תרומה למועמד בבחירות מוקדמות המותרת לפי פרק כו לחוק המפלגות, בבחירות מוקדמות התשנ"ב-1992."

דוד ליכט
שר המשפטים

יצחק רבין
ראש הממשלה

ש ב ח ו י י ס
יושב ראש הכנסת

ע ז ר ו י י צ מ ן
נשיא המדינה

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

חוק הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות, התשנ"ג-1993*

1. בחוק זה -

"לווה" - למעט תאגיד;

"מלווה" - מי שנתן הלוואה, למעט תאגיד ונתאגיד עזר כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981¹;

"סכום ההלוואה" - הסכום שבו מחוייב הלווה לפי הוזה ההלוואה, או כל חלק ממנו, לפי הענין, למעט ריבית וריבית פיגורים;

"ריבית" - ריבית או הפרשי הצמדה, לפי הענין;

"ריבית פיגורים" - ריבית נוספת שנדרש לווה לשלם בשל פיגור בתשלום לפי הוזה ההלוואה, בין שנקראת ריבית פיגורים ובין שנקראת בשם אחר; לענין זה לא יובאו בחשבון היציאות סבירות ממשיות שהוציא המלווה לגביית התשלום שבפיגור;

"שיעור העלות הממשית של האשראי" - היחס שבין סך כל התוספות לבין הסכום שקיבל הלווה בפועל, בחישוב שנתי;

נתקבל בכנסת ביום ט"ז באב התשנ"ג (3 באוגוסט 1993); הצעת החוק יזמרה הסבר פורסמו בהצעת חוק 2172, מיום כ"ט באדר התשנ"ג (22 במרץ 1993), עמ' 114.
ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

"תוספת" - כל סכום שנדרש לווה לשלם בקשר לחוזה ההלוואה מעבר לסכום שקיבל בפועל מן המלווה, למעט ריבית פיגורים.

2. חוזה הלוואה בין מלווה ללווה טעון מסמך בכתב.
3. (א) מלווה, העומד לחתום על חוזה הלוואה עם לווה, יתן לו עותק ממנו והודמנות סבירה לעיין בו לפני חתימתו, וכן ימסור לו עותק חתום ממנו לאחר החתימה.
- (ב) חוזה הלוואה יכלול גילוי מלא של הפרטים האלה:
- (1) שמות המלווה והלווה, ומעניהם המלאים;
 - (2) סכום ההלוואה;
 - (3) הסכום שקיבל הלווה בפועל;
 - (4) שיעור הריבית, ביחס לסכום ההלוואה, בחישוב שנתי המביא בחשבון גם ריבית דריבית, בהתאם למועדי פרעון ההלוואה;
 - (5) בהלוואה בריבית משתנה - מרכיבי הריבית המשתנה, העקרונות לשינוי שיעור הריבית, מועד השינוי או האירועים שבעקבותיהם ישנו השיעורים;
 - (6) בהלוואה צמודה למדד או לבסיס אחר -
 - (א) סוג ההצמדה ושיעורה, ובסיס ההצמדה ומועדו;
 - (ב) הרכיבים שעליהם חלה ההצמדה;
 - (7) ציון כל התוספות שאינן מנויות בפסקאות (4) עד (6), תוך פירוט סכומיהן;
 - (8) שיעור העלות הממשית של האשראי;
 - (9) תקופת ההלוואה, וסכומי התשלומים לפרעון ההלוואה ומועדיהם, בפירוט סכום ההלוואה והריבית בכל תשלום לפי הידוע בעת חתימת חוזה ההלוואה;
 - (10) הצעדים, על פי הדין ועל פי החוזה, שרשאי המלווה לנקוט בשל אי-תשלום במועד, לרבות העמדת הלוואה לפרעון מיידי, והתנאים לנקיטת צעדים אלה;
 - (11) שיעור ריבית הפיגורים בחישוב שנתי המביא בחשבון גם ריבית דריבית, לפי הידוע בעת חתימת חוזה ההלוואה;
 - (12) כל פרט אחר שיקבע שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת.
- (ג) שר המשפטים רשאי, בהתייעצות עם שר האוצר, לקבוע את העקרונות או השיטות לחישוב הפרטים האמורים בסעיף קטן (ב).
- (ד) שר המשפטים רשאי לקבוע טפסים לגילוי הפרטים לפי סעיף קטן (ב).
4. מבלי לגרוע מזכותו של הלווה לסעדים לפי חוק זה או לפי כל דין אחר, יחולו הוראות סעיפים 12(ב) ו-15 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973², לפי הענין, אם לא קיים המלווה את חובת הגילוי לפי סעיף 3.
5. (א) בחוק זה, "שיעור עלות האשראי המרבי" - פי שניים ורבע מן השיעור שיפרסם בנק ישראל מדי חודש בחדשו, של העלות הכוללת הממוצעת לאשראי הלא-צמוד הניתן לציבור עלידי הבנקים שנקבעו עלידי בנק ישראל.

² כ"ח התשל"ג, עמ' 118.

(ב) שיעור העלות הממשית של האשראי לא יעלה בחישוב שנתי על שיעור עלות האשראי המרבי, לפי הידוע בעת תנימת חוזה ההלוואה; נקבעה בחוזה ההלוואה ריבית משתנה או הצמדה, לא יעלה שיעור העלות ה... שית של האשראי בחישוב שנתי על שיעור עלות האשראי המרבי, לפי הידוע במועד שבו משתנה שיעור הריבית, לענין ריבית משתנה, או במועד כל תשלום, לענין הצמדה.

6. שיעור ריבית הפיגורים לא יעלה בחישוב שנתי על חמישית שיעור העלות הממשית של האשראי.

תגבלה על ריבית פיגורים

7. (א) מלווה לא יהיה זכאי להקדים את מועד הפרעון של ההלוואה, כולה או חלקה, בשל כך בלבד שעבר המועד המוטכם לתשלום שיעור אחד מן השיעורים להחזר ההלוואה והלווה לא פרע את התשלום.

הקדמת מועד הפרעון

(ב) פיגור הלווה בתשלום של יותר משיעור אחד מן השיעורים להחזר ההלוואה ברציפות ובמשך תקופה מצטברת העולה על 31 ימים, רשאי המלווה לדרוש את הקדמת מועד הפרעון של יתרת ההלוואה; פרע הלווה את התשלום שבפיגור בתוספת ריבית פיגורים, לא יחשב הדבר לענין הקדמת מועד הפרעון בשל פיגור בתשלומים לאחר מכן.

(ג) ביקש המלווה להקדים את מועד הפרעון של יתרת ההלוואה, ישלח ללווה התראה כי עליו לשלם את התשלומים שבפיגור תוך תקופה שלא תפחת מ-14 ימים מיום משלוח הודעה, וכי אם לא יעשה כן, תעמוד יתרת ההלוואה לפרעון מיידי ותיווסף עליה ריבית פיגורים ממועד ההעמדה לפרעון מיידי ועד למועד התשלום בפועל.

(ד) המלווה יפרט בהתראה את הסכום של כל תשלום שבפיגור, את סכום ריבית הפיגורים שנצבר עד ליום משלוח הודעה, וכל סכום מיתרת ההלוואה שיוקדם מועד פרעונו; שר המשפטים רשאי לקבוע דרך למשלוח ההתראה, ופרטים נוספים שייכללו בה.

(ה) לא שילם הלווה כנדרש, רשאי המלווה להעמיד לפרעון מיידי כל סכום מיתרת ההלוואה כפי שפורט בהתראה, ותיווסף עליה ריבית פיגורים ממועד ההעמדה לפרעון מיידי ועד למועד התשלום בפועל.

(ו) לענין זה, "יתרת ההלוואה" - יתרת סכום ההלוואה, במלואה או בחלקה, בצירוף הריבית שנצברה עד למועד ההעמדה לפרעון מיידי.

8. (א) הגיש מלווה תובענה בבית משפט נגד לווה, או הגיש נגדו בקשה ללשכת הוצאה לפועל לביצוע פסק דין או לביצוע שטר, והכל בקשר לחוזה הלוואה, יצרף לכתב התביעה או לבקשה העתק של פסק הדין או של החוזה, לפי הענין.

סדרי דין

(ב) בתובענה או בקשה כאמור בסעיף קטן (א) יציין המלווה את הסכום שתשלומו נדרש ואת אופן חישובו, וכן פרטים אלה:

- (1) כל הפרטים שיש לגלותם לפי סעיף 3(ב);
- (2) התשלומים ששילם הלווה לפרעון ההלוואה ומועדיהם, בפירוט מכים ההלוואה והריבית בכל תשלום;
- (3) הסכום של יתרת ההלוואה שטרם נפרעה, וסכום הריבית ביחס אליה שנצבר עד למועד הגשת התובענה;
- (4) התשלומים שבפיגור, וסכומי הריבית וריבית הפיגורים ביחס אליהם שנצברו עד למועד הגשת התובענה;
- (5) כל סכום שמועד פרעונו הוקדם, וסכום הריבית ביחס אליו שנצבר עד למועד הגשת התובענה;
- (6) כל פרט אחר שיקבע שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר.

9. (א) ראה בית המשפט בתובענה בקשר לחוזה הלוואה, כי החוזה או תנאי בו אינם מתאימים להוראות סעיפים 5, 6 או 7, או כי המלווה לא גילה גילוי מלא של הפרטים המהותיים לחוזה הלוואה, יורה בית המשפט, ביוזמתו או על פי בקשה, ולאחר שנתן הודמנות לצדדים להשמיע טענותיהם, לבטל את החוזה או את התנאי או לשנותו, הכל במידה הנדרשת כדי להתאימו לדרישות החוק, ולפי הענין.

ביטול או שינוי תנאי בבית משפט

(ב) מבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף קטן (א) או מכל תרופה אחרת שבדין, רשאי בית המשפט להתאים את שיעור העלות הממשית של האשראי ואת שיעור ריבית הפיגורים לשיעורים המרביים המותרים על פי סעיפים 5 ו-6, או לקבוע שיעור נמוך יותר, לצוות על השבה של כל סכום שקיבל המלווה מן הלווה שלא בהתאם להוראות חוק זה, לחייב את המלווה בהוצאות שנגרמו ללווה, וליתן כל הוראה אחרת שתיראה צודקת בנסיבות הענין.

10. (א) ביקש מלווה נקיטת הליכים של הוצאה לפועל נגד לווה בדרך של ביצוע פסק דין שניתן במעמד צד אחד, רשאי ראש ההוצאה לפועל, על פי בקשה, לסרב לנקוט את ההליכים המבוקשים, מטעמים שיירשמו, אם היה לו יסוד להניח כי חוזה הלוואה או תנאי בו אינם מתאימים לדרישות חוק זה.

אינקיטה של הליכי הוצאה לפועל

(ב) ביקש מלווה נקיטת הליכים של הוצאה לפועל נגד לווה בדרך של ביצוע שטר שחתם הלווה בקשר לחוזה הלוואה, רשאי ראש ההוצאה לפועל בכל עת, ביוזמתו או על פי בקשה, לסרב לנקוט את ההליכים המבוקשים, אם היה לו יסוד להניח כי חוזה הלוואה או תנאי בו אינם מתאימים להוראות סעיפים 2, 5, 6 או 7, או כי המלווה לא גילה גילוי מלא של הפרטים המהותיים לחוזה הלוואה.

(ג) ביקש מלווה נקיטת הליכים כאמור בסעיף קטן (ב), והשהה את ההליכים ללא טעם סביר, רשאי ראש ההוצאה לפועל, ביוזמתו או על פי בקשה, לסרב לנקוט את ההליכים המבוקשים, וכן רשאי הוא לקבוע ריבית וריבית פיגורים בשיעור נמוך מן השיעור של חוזה הלוואה.

(ד) סירב ראש ההוצאה לפועל לנקוט הליכים כאמור, יעביר את הענין לבית המשפט המוסמך, ובית המשפט ידון בענין כאילו הגיש הלווה בקשה לבית המשפט לביטול חוזה הלוואה או תנאי בו, או לשינויים, כאמור בסעיף 9.

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (ד), רשאי ראש ההוצאה לפועל לאשר הסכם בין מלווה ללווה לפיו ישונו התנאים של חוזה הלוואה כדי להתאימו לדרישות חוק זה, וליתן להסכם תוקף של פסק דין.

11. נפתח נגד הלווה הליך בבית משפט או בהוצאה לפועל לביצוע שטר שחתם הלווה בקשר לחוזה הלוואה, יהיו זכויות האוחז בשטר כפופות להוראות חוק זה כאילו היה המלווה, אלא אם כן הוכיח האוחז בשטר כי הוא אוחז בו בתום לב ובעד תמורה, וכי הוא לא ידע שמקור השטר בחוזה הלוואה כאמור.

הגנה נגד אוחז בשטר

12. כל טענה העומדת ללווה לפי חוק זה, תעמוד גם לערב להלוואה.

הגנה על ערב להלוואה

13. על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט בהליכים לפי סעיף 9 לקבל כראיה עדות בעל-פה.

ראיות

14. החלטת ראש ההוצאה לפועל לפי חוק זה ניתנת לערעור בזכות לפני בית המשפט המחוזי.

ערעור על החלטת ראש ההוצאה לפועל

15. (א) הוראות סעיפים 2, 3 ו-7 לא יחולו על מלווה שנותן הלוואה שלא דרך עיסוק.

סייג לתחולה

(ב) הוראות סעיפים 5 ו-6 לא יחולו על -

(1) הלוואה שהסכום שקיבל הלווה בפועל עולה על 25,000 שקלים חדשים, או על כל סכום אחר שקבע שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר, ובאישור ועדת החוקה, חיק ומשפט של הכנסת;

(2) הלוואה שחל עליה צו לענין שיעור הריבית המרבי לפי חוק הריבית, התשי"ז-1957.³

(ג) הסכום האמור בפסקה (ב)(1) ישתנה פעמיים בשנה, ב-1 בינואר וב-1 ביולי, לפי שיעור עליית מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. הודעה על השינוי תפורסם ברשומות.

16. חוק זה בא להוסיף על זכויות הלווה על פי כל דין ולא לגרוע מהן. שמיית ריבית

17. הוראות חוק זה יחולו על אף כל ויתור או הסכם נוגד, אלא אם כן היתנה עליהן לטובת הלווה. החוק סודי

18. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו. ביצוע תקנות

19. (א) תחילתו של חוק זה ארבעה חודשים מיום פרסומו. תחילת תחולת

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הוראות סעיפים 7 עד 14 יחולו גם על חוזה הלוואה שנחתם לפני תחילתו של חוק זה ושלא חלות לגביו הוראות סעיף 15, ושעל פיו עולה שיעור העלות הממשית של האשראי או שיעור ריבית הפיגורים על כפליים השיעור המרבי המותר על פי סעיפים 5 או 6.⁶

ד"ר ליוב א'
שר המשפטים

יצחק רבין
ראש הממשלה

שבת וויס
יושב ראש הכנסת

עזר וייצמן
נשיא המדינה

¹ ס"ח התשי"ז, עמ' 20.

חוק הסדרים במגזר החקלאי המשפחתי (תיקון), התשנ"ג-1993*

1. בסעיף 1 לחוק הסדרים במגזר החקלאי המשפחתי, התשנ"ב-1992, יחולו - החוק תיקון סעיף 1 העיקרי -

(1) במקום הגדרת "חוב" יבוא:

"חוב" - חוב כספי בין אם הגיע מועד פרעונו ובין אם לאו, לרבות קרן הפרטי הצמדה, ריבית, ריבית דריבית, עמלה והוצאות ולמעט חוב מס;¹

(2) אחרי הגדרת "חוב" יבוא:

"חוב מס" - כל סכום שאדם חייב בו על פי חיקוק הון בהטלת מס אי תשלום חובה ששר האוצר ממונה על ביצועו או על הגביה לפיו;²

(3) בהגדרת "חוב בסיסי", ברישה, במקום "או חוב שנוצר לשם פרעון חוב כאמור" יבוא: "או חוב שנוצר לאחר היום הקובע לשם פרעון חוב כאמור, לרבות עקב הסדר או מיחזור החוב";³

¹ נתקבל בכנסת ביום 17 באב התשנ"ג (4 באוגוסט 1993): הצעת החוק ידבריו הסבר פורסמו יריעות חוק א-101. מיום 17 באב התשנ"ג (17 ביולי 1993), עמ' 292.
² ס"ח התשנ"ב, עמ' 118.

(4) במקום הגדרת "חוב כולל" יבוא:

"חוב כולל" - החוב של גורם חקלאי ליום כ"ד בסבת התשנ"ב (31 בדצמבר 1991) ולגבי חקלאי וחבר באגודה חקלאית - כל חוב כאמור וכלבד שהוא נובע מעיסוקו כחקלאי, ואולם לגבי חוב של חבר באגודה חקלאית לאגודה החקלאית שבה הוא חבר - כל חוב כאמור אלא אם כן תוכנית האגודה החקלאית כי חוב מסוים אינו נובע מעיסוקו כחקלאי";

(5) בהגדרת "חקלאי", בסופה יבוא "ולרבות מי שהיה חקלאי ביום הקובע, וחדל להיות חקלאי לאחר מכן".

(6) אחרי הגדרת "חקלאי" יבוא:

"יום ההסדר" - היום האחרון בחודש שקדם ליום מתן פסק המשקם."

תיקון סעיף 7

בסעיף 7 לחוק העיקרי -

2

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) אין להמשיך ואין לפתוח בהליך לגבי חוב כולל או ערבות לחוב כאמור, אלא בהתאם להוראות חוק זה";

(2) במקום סעיף קטן (ב)(1) יבוא:

"(ב)(1) הוכח להנחת דעתו של בית המשפט, ראש ההוצאה לפועל, הרשם או הבורר כי החוב נשוא ההליך שבפניו, כולו או חלקו, הינו חוב כולל או ערבות לחוב כאמור, יפסיק את ההליך לגבי החוב הכולל או הערבות כאמור ויעבירו לדיון בפני המשקם";

(3) בסעיף קטן (ב)(2), במקום "בסעיף קטן (ב)" יבוא "בסעיף זה";

(4) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) בסעיף זה, "ערבות" - לרבות ערבות של מי שאינו גורם חקלאי."

תיקון סעיף 10

בסעיף 10 לחוק העיקרי -

3

(1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "המשקם רשאי להאריך מועד זה עד תום ששים ימים מיום פרסום כללים לקביעת כושר ההחוד לפי סעיף 18".

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) חייב שהוא חקלאי או חבר באגודה חקלאית, רשאי להודיע למשקם על רצונו שהוראות חוק זה לא יחולו עליו, גם אם טרם הוגשה למשקם דרישת חוב לגביו";

(3) בסעיף קטן (ב), במקום "בסעיף קטן (א)" יבוא "בסעיפים קטנים (א) או (א1)" ואחרי "לנושי החייב" יבוא "ככל שאלה ידועים לו".

תיקון סעיף 13

בסעיף 13 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

4

"(ג) כל עוד לא ניתן פסק המשקם לגבי גורם חקלאי מסוים, יהיה המשקם רשאי, לבקשת נושה של אותו גורם חקלאי, להורות על עיקול נכסיו או כל נכס מהם, למעט כספים ומלאי המשמשים לפעילותו השוטפת של הגורם החקלאי."

אחרי סעיף 15(ג) לחוק העיקרי יבוא:

5

תיקון סעיף 15

"(ד) הוסב חוב בסיסי של גורם חקלאי אחד לגורם חקלאי אחר, כחלק מהסדר שנעשה לאחר היום הקובע, יהיה זכאי להפחתה רק הגורם החקלאי שאליו הוסב החוב."

6. במקום סעיף 17 לחוק העיקרי יבוא:

17. (א) המשקם יקבע את החוב להסדר לפי החוב הכולל, כנוכחי ההפחתות כאמור בסעיף 15 ובתוספת חלף הערכות כאמור בסעיף 16 כשהם משוערכים ליום כ"ד בטבת התשנ"ב (31 בדצמבר 1991) (להלן – החוב להסדר).
- (ב) שערך ההפחתה ייעשה עליידי הצמדתה למדד המחירים לצרכן והוספת 7% ריבית צמודה לשנה.
- (ג) החוב להסדר ישוערך עד ליום ההסדר עליידי הצמדתו למדד המחירים לצרכן, לפי שיעור עליית המדד הידוע ביום ההסדר לעומת המדד לחודש נובמבר 1991, והוספת ריבית צמודה כאמור בשיעור של 5% לשנה.
- (ד) שוערך החוב להסדר כאמור בסעיף קטן (ג), יהא כל חיוב אחר בשל חוב כאמור, החל ביום כ"ד בטבת התשנ"ב (31 בדצמבר 1991), בשל ריבית, הפרשי הצמדה, הפרשי שער, עמלות וחיוכים אשר נושה כלשהו נוהג לחייב בהם את כלל חייביו, למעט עמלת הקצאת אשראי אצל נושים הנוהגים לחייב בעמלה זו – בטל.

7. בסעיף 18 לחוק העיקרי, אחרי "כללים שיקבעו השרים" יבוא "ורשאים הם לקבוע הוראות להסדר מהיר של החוב להסדר, ללא קביעת כושר החזור".

8. בסעיף 19(א) לחוק העיקרי, אחרי "שבע עשרה שנים וששה חודשים" יבוא "החל ביום ההסדר".

9. האמור בסעיף 20 לחוק העיקרי יסומן (א) ובו במקום "למעט הדירה המשמשת למגורי החייב" יבוא "בכפוף לאמור בסעיף קטן (ב) ואחריו יבוא:
"ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על:

- (1) דירה המשמשת למגורי החייב, לרבות דירה השייכת לחייב שהוא אגודה חקלאית המסוגלת כ"מושב שיתופי" או "קיבוץ" ומשמשת למגורי חבר באותה אגודה;
- (2) כספים בקופת גמל כמשמעותה בסעיף 47 לפקודת מס הכנסה² שהיא למטרת תגמולים או קיצבה – עד לסכום שיקבעו השרים;
- (3) (א) החלק בנכסים יצרניים של כל אחד מאלה:

- (1) אגודה חקלאית שהיא ישוב מישובי קו העימות;
- (2) אגודה חקלאית בישוב מישובי קו העימות;
- (3) חבר באגודה חקלאית כאמור בפסקה זו;
- (4) חקלאי בישוב מישובי קו העימות.

- (ב) בפסקה זו, "נכסים יצרניים" – נכסים יצרניים הממוקמים באזור ישובי קו העימות, לרבות זכויות בתאגידים, אם הגורם החקלאי כאמור בפסקת משנה (א) נוטל חלק פעיל בתפעולם ובניהולם, ובלבד שכל הכנסות הגורם החקלאי האמור מנכסים אלה ושכר העבודה של החברים העובדים בתאגידים אלה ייכללו בחישוב כיושר החזור של הגורם החקלאי כאמור.

10. בסעיף 22 לחוק העיקרי, במקום "או מדינה" יבוא "המדינה, הסוכנות היהודית לארץ ישראל (להלן – הסוכנות), או החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית (להלן – החטיבה)"²
דיני מדינת ישראל, ניסח חדש 6, עמ' 120.

ובסופו יבוא "ואולם לא יובא בחשבון כל סכום שנמחק או שהופחת אצל נושים אחרים ממקורות הסוכנות או החטיבה ואשר רשום בספרי הסוכנות או החטיבה כהלוואה לגורמים החקלאיים."

תיקון סעיף 25

11. אחרי סעיף 25(ב) לחוק העיקרי יבוא:

"(ג) מבלי לפגוע בהוראות סעיף 16, ערב לחוב שהוסדר לפי חוק זה, לרבות ערב שאינו גורם חקלאי, יהיה מופטר מערבותו באותה מידה שבה הופטר החייב העיקרי מחוב כאמור."

תיקון סעיף 28

12. בסעיף 28(א)(2) לחוק העיקרי, במקום "24(א)" יבוא "24(4)".

החלפת סעיף 31

13. במקום סעיף 31 לחוק העיקרי יבוא:

31. (א) ניתן צו פירוק לפי פקודת האגודות השיתופיות לגבי ארגון חקלאי, לא יהיה המפרק רשאי להפעיל את סמכויותיו על פי כל דין בענינים שהסמכות בהם נתונה למשקם לפי סעיף 11(א).

(ב) הרשם רשאי להעביר מפרק של ארגון חקלאי מתפקידו אם ביקש זאת המשקם של אותו ארגון או אם ראה צורך בכך לקידום ביצועו של חוק זה.

(ג) צו פירוק שניתן לפני תחילתו של חוק זה, לאגודה חקלאית כמשמעותה בפסקה (1) להגדרת "אגודה חקלאית" - בטל; הרשם יתן הוראות ככל המתחייב מביטול הפירוק.

(ד) (1) ניתן צו פירוק או צו כינוס נכסים לפי פקודת החברות, קבוע או זמני, לפני תחילתו של חוק זה, לגבי גורם חקלאי או נכסיו, בשל חוב או ערבות שחוק זה חל עליהם, לא יהיו המפרק או הכונס רשאים להפעיל את סמכויותיהם לפי כל דין בענינים שהסמכות בהם נתונה למשקם לפי סעיף 11(א); ואולם כונס שמונה כמנהל של הנכס כאמור, לא יפעל בניהול כאמור אלא בכפוף להוראות חוק זה ובתיאום עם המשקם;

(2) כונס כאמור בפסקה (1) לא יהיה רשאי לפעול בשמו של הגורם החקלאי שלגביו מונה או לייצג את עניניו בכל הנוגע לחובות וערבויות שחוק זה חל עליהם.

(ה) מפרק וכונס של גורם חקלאי יעביר למשקם את כל המסמכים והמידע שידרוש המשקם לצורך ביצוע תפקידו.

(ו) שכר מפרק והוצאותיו שפסק הרשם, ושכר כונס נכסים ומפרק והוצאותיהם שפסק בית המשפט, יהיו בדין קדימה לכל שאר חובות הגורם החקלאי."

הוראות מעבר

14. הוראות סעיף 10(א) לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה, יחולו גם על חייב שלא הודיע למשקם במועד הנקוב בסעיף 10(א), כנוסחו ערב תחילתו של חוק זה, ובלבד שהמשקם טרם נתן פסק כאמור בסעיף 27 לחוק העיקרי.

אברהם (בייגה) שוחט
שר האוצר

יעקב צור
שר החקלאות

שבת וייס
יושב ראש הכנסת

יצחק רבין
ראש הממשלה

עזר וייצמן
נשיא המדינה

**חוק לעידוד המגזר העסקי (קליטת עובדים) (הוראת שעה) (תיקון מס' 3),
התשנ"ג-1993***

1. בחוק לעידוד המגזר העסקי (קליטת עובדים) (הוראת שעה), התשנ"א-1991 (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 1 -

תיקון סעיף 1

(1) בהגדרת "מגזר עסקי", בפסקה (1), במקום "משתתפת בתקציבו בשנת המס" יבוא "השתתפה בתקציבו בשנת המס הקודמת";

(2) בהגדרת "מעסיק", במקום "שהעסיק בתקופה הקודמת מעל חמישה עובדים בממוצע חודשי" יבוא "שהעסיק עובדים בכל אחד מחודשי התקופה הקודמת, ובכל התקופה - מעל חמישה עובדים בממוצע חודשי";

(3) אחרי הגדרת "מעסיק" יבוא:
"עובד נוסף" -

(א) ארח ישראלי או תושב ישראל העובד אצל מעסיק והתקיימו בו כל אלה:

(1) הוא התקבל לעבודה כדיון;

(2) הוא הועסק במשך רבעון אחד לפחות - בכל אחד מימי העבודה שבשבוע, שש שעות ביום לפחות או מאה ושלושים וחמש יעות לחודש בכל אחד מחודשי הרבעון;

(3) הכנסתו מתחייבת במס לפי סעיף 2(2) לפקודה והמעסיק ניכח מס משכרו בהתאם להוראות סעיפים 164 ו-166 לפקודה;

(4) אם הוא עובד אצל מעסיק שהוא אגודה שיתופית - הוא נמנה עם סוגי העובדים ששר האוצר אישרם לענין זה וקבע את כמות החישוב של הכנסתם;

(ב) ולמעט אחד מאלה:

(1) מי שהוא קרובו של המעסיק, ובתאגיד - קרובו של המנהל או של בעל שליטה בו;

(2) עובד המבצע עבודה שבוצעה קודם לכן בידי קבלן עצמאי;

(3) חבר באגודה השיתופית או מחליף חבר באגודה השיתופית בעבודתו באגודה;

(4) עובד שעבד קודם לכן בעסק אחר של המעסיק או בתבר-בני-אדם שהמעסיק, ובשותפות - אחד מן השותפים - הוא בעל שליטה בו או בתאגיד הקשור למעסיק; לענין זה, "תאגיד קשור" - כמשמעותו בסעיף 96 לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983;

(5) עובד שעבד קודם לכן בתבר-בני-אדם (להלן - המעסיק הקודם) שעסקיו או נכסיו או כל חלק מהם, הועברו למעסיק או מוזגו בכל דרך שהיא בעסקי המעסיק (להלן - המעסיק החדש), למעט עובד שהמעסיק

נתקבל בכנסת ביום י"ז באב התשנ"ג (4 באוגוסט 1993); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בדפוסים חוק' 2170, מיום כ"ט באדר התשנ"ג (22 במרס 1993), עמ' 109.
סי"ח התשנ"א, עמ' 201; התשנ"ב, עמ' 163.
דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 37, עמ' 761.

הקודם היה זכאי לתמריץ עבורו בתכוף לפני ההעברה או המיזוג ובלבד שהמעסיק החדש זכאי אף הוא לתמריץ עבור אותו עובד בהתחשב במספר העובדים שהוא מעסיק לאחר המיזוג לעומת מספרם הממוצע של העובדים אצל שני המעסיקים כאחד בתקופה הקודמת¹;

"בעל שליטה" ו"קרוב" - כמשמעותם בסעיף 32(9) לפקודה.

(4) בהגדרת "רבעון", במקום הסיפה המתחילה במלים "והאחרונה בהם" יבוא "והאחרונה בהם מסתיימת ביום ח' בטבת התשנ"ו (31 בדצמבר 1995)";

(5) בהגדרת "תקופה קודמת", בסופה יבוא "ולגבי מעסיק שלא העסיק בכל התקופה הקודמת מעל חמישה עובדים בממוצע חודשי - התקופה שתחילתה ביום ל' בסיון התשנ"ב (1 ביולי 1992) וסיומה ביום ז' בטבת התשנ"ג (31 בדצמבר 1992), ואם לא העסיק עובדים כאמור בתקופה זו, תקופה אחרת של ששה חודשי העסקה שלמים ורצופים שתחילתה ביום ב' באב התשנ"ב (1 באוגוסט 1992) או באחד בכל חודש שלאחר מכן, הקודמת לרבעון שבשלו מוגשת הבקשה לתמריץ".

החלפת סעיף 2

2. במקום סעיף 2 לחוק העיקרי יבוא:

"זכות לתמריץ 2. (א) מעסיק יהיה זכאי לתשלום תמריץ מאוצר המדינה בעד כל עובד נוסף מעל הממוצע ההודשי של עובדים שהעסיק בתקופה הקודמת ובלבד שלא ישולם תמריץ -

(1) בעד אותו עובד נוסף - לאחר תום עשרים וארבעה חודשים מהיום שבו שולם לראשונה תמריץ בערו;

(2) בעד אותה תוספת עובדים - לאחר תום עשרים וארבעה חודשים מהיום שבו שולם לראשונה תמריץ בשל אותה תוספת עובדים, בין אם היא התקיימה ברציפות בכל אחד מהחודשים ובין אם לאו; לענין זה - "תוספת עובדים", לגבי כל מעסיק - הגידול בהפרש שבין הממוצע החודשי של העובדים שהעסיק בתקופה הקודמת לבין מספר העובדים שהוא מעסיק בכל חודש שעבורו מתבקש התמריץ.

(ב) במנין עובדיו של מעסיק, בתקופה הקודמת וברבעון השוטף, יימנו כל העובדים לרבות עובדי קבלן שעברו אצלו בתקופה הקודמת וברבעון השוטף."

תיקון סעיף 3

3. בסעיף 3 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (ב), במקום "בשנת העסקתו הראשונה" יבוא "בשנה הראשונה שתחילתה ביום שבו שולם לראשונה תמריץ בעד אותה תוספת עובדים (להלן בסעיף קטן זה - המועד הקובע)" ובמקום "בשנת העסקתו השנייה" יבוא "בשנה השנייה החל במועד הקובע";

(2) בסופו יבוא:

"(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לצורך חישוב התמריץ בעד עובד קבלן אשר למומין אין לגביו נתוני שכר מאושרים על ידי רואה חשבון או יועץ מס, יראו את שכר המינימום לפי חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987³, כפי שהיה בחודש שעבורו משולם התמריץ, כשכרו החודשי של עובד כאמור שהועסק במשרה מלאה, ואם הועסק במשרה חלקית - החלק היחסי מהשכר האמור."

³ ס"ח התשמ"ז, עמ' 68.

4. תיקון סעיף 4 האמור בסעיף 4 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא:
- "(ב) בית המשפט שהרשיע אדם בשל קבלת תמריץ במרמה רשאי, בנוסף לכל עונש אחר, לצוות עליו להחזיר לאוצר המדינה סכום שלא יעלה על פי ארבעה מסכום התמריץ שהתקבל שלא כדיון, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, על סכום התמריץ שקיבל, מיום קבלתו ועד יום ההחזר; על גביית החזר כאמור שלא שולם במועדו יחולו הוראות פקודת המסים (גבייה)⁴, כאילו היה מס כמשמעותו באותה פקודה."
5. במקום סעיף 5 יבוא:
- "תשלום תמריץ 5. (א) בקשה לתמריץ תוגש על ידי המעסיק בדרך, כמועדים ועל פי כללים שיקבע שר האוצר.
- (ב) סכום התמריץ יועבר למעסיק בתוך 45 ימים מיום הגשת הבקשה הועבר הסכום לאחר המועד האמור, תיווסף עליו ריבית בשיעור הנקבע מעת לעת על ידי החשב הכללי באוצר, עד להעברתו למעסיק בפועל."
6. תיקון סעיף 6 בסעיף 6 לחוק העיקרי, במקום הסיפה החל במלים "עד ליום" יבוא "עד יום י"ז בסבת התשנ"ד (31 בדצמבר 1993)".
7. תחילה תחילתו של חוק זה ביום תחילתו של החוק העיקרי, ואולם תחילתם של סעיפים (3) ו-(אא) החל ב"מאה ושלושים וחמש", ו-(5) ו-5 תהיה ביום ח' בסבת התשנ"ג (1 בינואר 1993). של סעיף (2) ביום ל' בסיון התשנ"ב (1 ביולי 1992) ושל סעיף 4 - ביום פרסומו של חוק זה.

אברהם (כ"ג) שוחט
שר האוצר

יצחק רבין
ראש הממשלה

שבת וייס
יושב ראש הכנסת

עזר וייצמן
נשיא המדינה

⁴ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.
⁵ חוקי א"י, כרך ב' עמ' (ע) 1374; ס"ח התש"ן, עמ' 127.